



Stortingets Arbeids- og sosialkomité

**Deres ref.**

**Vår ref.**

**Saksbehandler**

Hanna Bakke-Jensen

**Dato**

6. mai 2025

## Pensjonstrygden for fiskere

Landsstyret i Norges Fiskarlag gjorde følgende vedtak 6. mai 2025.

«Landsstyret i Norges Fiskarlag viser til Prop. 133 L (2024 – 2025) Endringer i lov om pensjonstrygden for fiskere (Lukking av pensjonsordningen), og har følgende innspill til Arbeids- og sosialkomiteens behandling av saken.

Pensjonstrygden for fiskere er en nedtrappingspensjon, som for mange fiskere har vært et positivt bidrag nær pensjonsalder. Ordningen har samtidig sine klare svakheter. Den har høye krav for opptjent rett til pensjon. Avkortningen mot ytelser fra folketrygden, som uføretrygd og arbeidsavklaringspenger, gir økt risiko for at fiskeren ikke vil motta pensjon i det hele tatt. Ordningen er også svært kostnadskrevende både for fiskere og rederier.

Norges Fiskarlag har mot denne bakgrunn tidligere gått inn for å lukke pensjonstrygden for fiskere (sak 162/21). Fiskarlaget mener også at en lukking av pensjonstrygden for fiskere må sees i sammenheng med alternative pensjonsordninger for fiskere.

Pensjonsordningens underdekning har vært kjent i over 20 år, noe fiskernes organisasjoner gjentatte ganger har påpekt. Fra myndighetenes side ble det ikke tatt grep før statsgarantien måtte trekkes på i 2020.

Arbeids- og inkluderingsdepartementets lovforslag legger rapporten fra den partssammensatte arbeidsgruppen til grunn. Norges Fiskarlag finner det kritikkverdig at denne rapporten ikke ble sendt på høring før departementet konkluderte med lukking av pensjonstrygden for fiskere. Særlig i lys av at pensjonstrygden i dag går i balanse, noe som ikke var tilfelle sist dette spørsmålet var på høring i 2021.

Pensjonstrygden for fiskere går nå i balanse grunnet økt medlemspremie, økt omsetningsavgift og økt førstehåndsomsetning i fiskeriene. Dette betyr at næringen i dag bærer hele kostnaden av pensjonstrygden. Norges Fiskarlag mener det er nødvendig å utrede fiskernes pensjonsmessige status og alternative pensjonsordninger på en grundigere måte enn hva det var rom for i den partssammensatte gruppen. Mangelfulle avklaringer på øvrige pensjonsspørsmål bidrar til usikkerhet om lukking av dagens ordning.

Dersom Stortinget velger å gå inn for en lukking av pensjonstrygden for fiskere forventer Norges Fiskarlag at staten må dekke en større andel av kostnaden ved lukking enn foreslått i lovforslaget.

Medlemspremien og omsetningsavgiften har blitt økt betydelig de siste årene og utgjør en stor kostnad for den enkelte fisker og fiskeflåten. Det er særlig viktig at de yngre medlemmene i ordningen ikke risikerer en utgiftsøkning for å dekke en fremtidig underdekning som følge av lukkingen. Fiskarlaget mener derfor at det må garanteres at deres medlemspremie ikke skal økes ytterligere enn dagens nivå, utover prisvekst. Omsetningsavgiften må ikke under noen omstendigheter økes ytterligere, og primært bør avgiften reduseres.

En lukking av pensjonstrygden for kun nye medlemmer vil medføre at ordningen ikke avvikles før om 50 år. Dette er en meget lang tidshorison, og Norges Fiskarlag mener at dersom ordningen skal lukkes bør den avvikles raskere, uten at det går på bekostning av rettighetene til medlemmene i ordningen. Dette signaliseres også av departementet i lovforslaget. Fiskarlaget mener at en raskere avvikling vil være en klar fordel, og vi forutsetter at dette ikke medfører økte kostnader for næringen. Norges Fiskarlag oppfordrer Stortinget til å be regjeringen igangsette en prosess for å avklare detaljene rundt en lukking av ordningen for medlemmer under 46 år, i samarbeid med fiskernes organisasjoner og tariffparter.

Fiskarlaget støtter forslagene om avvikling av barnetillegget, og økt uttaksalder.

Norges Fiskarlag mener prosessen rundt utredning av lukking av pensjonstrygden for fiskere har vært preget av flere forsinkelser, uklare signaler og korte frister. Fiskarlaget mener en ryddigere og mer oversiktlig prosess kunne bidratt til mindre usikkerhet for fiskerne og medlemmene av ordningen. At Arbeids- og sosialkomiteen tilsynelatende også legger opp til en svært hastig behandling forsterker dette inntrykket.»



Med hilsen  
**Norges Fiskarlag**

Kopi til:

*Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.*

